

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
AKADEMINĖS ETIKOS IR PROCEDŪRŲ KONTROLIERIUS
SPRENDIMAS**

**DĖL ŠIAULIŲ UNIVERSITETO DĖSTYTOJŲ BRONIAUS MASKULIŪNO
IR DŽIULJETOS MASKULIŪNIENĖS AKADEMINĖS ETIKOS PAŽEIDIMO**

2015 m. kovo 31 d. Nr. SP-8

Vilnius

Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius (toliau – Kontrolierius), vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 18 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“, 13.1 papunkčiu ir atlikęs tyrimą dėl Šiaulių universiteto Humanitarinio fakulteto dekanų, Lietuvių kalbotyros ir komunikacijos katedros prof. Broniaus Maskuliūno ir Šiaulių universiteto Humanitarinio fakulteto Literatūros istorijos ir teorijos katedros vedėjos prof. Džiuljetos Maskuliūnienės tarnybinių komandiruočių 2014 m. balandžio 28 d. – gegužės 2 d. į Bulgariją (Burgo m.) ir 2014 m. rugsėjo 9 d. – 19 d. į Meksiką (Meksiko m.) pagrįstumo ir teisėtumo,

n u s t a t ė:

2014 m. rugsėjo mėn. 18 d. Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyboje (toliau – Tarnyba) buvo gautas pranešimas „Dėl nepagrįsto pinigų švaistymo Šiaulių universitete“, kuriame nurodyta, kad Šiaulių universiteto Humanitarinio fakulteto dekanas, Lietuvių kalbotyros ir komunikacijos katedros prof. B. Maskuliūnas kartu su Šiaulių universiteto Humanitarinio fakulteto Literatūros istorijos ir teorijos katedros vedėja prof. Dž. Maskuliūniene vyko į tarnybines komandiruotes 2014 m. balandžio 28 d. – gegužės 2 d. į Bulgariją (Burgo m.) ir 2014 m. rugsėjo 9 d. – 19 d. į Meksiką (Meksiko m.). Pranešime taip pat nurodyta, kad komandiruotės į Meksiką metu B. Maskuliūnas ir Dž. Maskuliūnienė dalyvavo IBBY asociacijos organizuotame 34-ajame vaikų literatūros ir kultūros kongrese ir abu skaitė vieną pranešimą „The Dilemma of Children’s Writer: Between the Commitment to Aesthetics (Art) and Society (Readers’ Community)“ (kongreso darbotvarkė). Atkreiptinas dėmesys, kad minėtame pranešime prof. Dž. Maskuliūnienė nurodoma kaip „vaikų literatūros specialistė“, o prof. B. Maskuliūnas – „lietuvių kalbos dalykų specialistas“.

Pranešime prašoma išsiaiškinti, ar pagrįstai B. Maskuliūnas ir Dž. Maskuliūnienė kartu vyko į nurodytąsias komandiruotes ir „kokią naudą universitetui gali duoti du šeimos žmonės, dalyvavę viename ir tame pačiame renginyje“.

I. Dėl tarnybinės komandiruotės į Bulgariją

Prof. Dž. Maskuliūnienė Šiaulių universiteto Humanitarinio fakulteto dekanas 2014-04-03 potvarkiu Nr. PK/2014-04-03/6, kurį pasirašė prodekanė R. Toleikienė, buvo deleguota 2014 m. balandžio 28 d. – gegužės 2 d. į tarnybinę komandiruotę į Bulgariją, Burgo m. Asseno Zlatarovo universitetą. Į tą pačią komandiruotę Šiaulių universiteto laikinojo rektoriaus 2014-04-03 potvarkiu Nr. PK/2014-04-03/8 buvo deleguotas ir prof. B. Maskuliūnas. Šių komandiruočių tikslas, nurodytas minėtuose įsakymuose – stažuotė pagal LLP / Erasmus personalo mobilumo programą.

Erasmus programos įgyvendinimą Šiaulių universitete 2014 metais, be kitų dokumentų, reglamentavo LLP / ERASMUS išvykstančio personalo mobilumo veiklos administravimo procedūros aprašas, kuris nustatė programos dalyvių atitikimo kriterijus, dalyvių atranką ir jos kriterijus, pasirengimo mobilumo vizitams tvarką, finansines mobilumo vizitų sąlygas ir kt.

Erasmus programos veiklų įgyvendinimą planuoja ir užtikrina, vertina Erasmus veiklų rezultatus ir atlieka kitas funkcijas, užtikrinančias programos įgyvendinimo skaidrumą ir efektyvumą, Šiaulių universiteto Erasmus komitetas, vadovaudamasis Nuostatų, patvirtintų Šiaulių universiteto laikinojo rektoriaus 2013 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. V-461, 2.2 ir 2.3 punktais. Atsižvelgdamas į tai, kad šio komiteto veiklos tikslas – „skaidrus ir efektyvus Erasmus programos veiklos organizavimas universitete, sudarant visiems Universiteto bendruomenės nariams vienodas sąlygas dalyvauti šios programos veiklose (...)“ (minėtų nuostatų 2.1 p.), Kontrolierius Dž. Maskuliūnienės ir B. Maskuliūno stažuotės Bulgarijoje, Burgo m. Asseno Zlatarovo universitete tikslingumo ir pagrįstumo nekvėstionavo.

II. Dėl tarnybinės komandiruotės į Meksiką

Prof. Dž. Maskuliūnienė Šiaulių universiteto Humanitarinio fakulteto dekanas 2014-04-24 potvarkiu Nr. PK/2014-04-24/11, kurį pasirašė prodekanė R. Toleikienė, buvo deleguota į tarnybinę komandiruotę 2014 m. rugsėjo 9 d. – 19 d. į Meksiką, Meksiko mieste vykusį IBBY asociacijos organizuotą 34-ąjį vaikų literatūros ir kultūros kongresą. Į tą pačią komandiruotę Šiaulių universiteto laikinojo rektoriaus 2014-04-24 potvarkiu Nr. PK/2014-04-24/13 buvo deleguotas ir prof. B. Maskuliūnas.

Iš pateiktos tyrimui medžiagos nustatyta, kad prof. B. Maskuliūnas ir prof. D. Maskuliūnienė dėl dalies lėšų šiai tarnybinei komandiruočiai kreipėsi į Šiaulių universiteto Tarptautinių komandiruočių fondą. Šiaulių universiteto Tarptautinių komandiruočių fondo nuostatuose, patvirtintuose 2014 m. birželio 3 d. laikinojo rektoriaus prof. D. Jurgaičio, nustatyti tarptautinių komandiruočių finansavimo kriterijai. Šių nuostatų 11 punkte nustatyta, kad „Parama teikiama, kai autorius pristato atskirą pranešimą ir publikaciją (jei pranešimas parengtas 2 ar daugiau autorių, finansuojamas vienas)“.

Šiaulių universiteto Tarptautinių komandiruočių fondo valdyba 2014 m. kovo 3 d. nutarimu Nr. 14-2 „Dėl lėšų skyrimo“ prof. B. Maskuliūno ir prof. D. Maskuliūnienės komandiruotėms į Meksiką skyrė po 4000 Lt.

Atsižvelgdamas į Kontrolieriui nustatytus įgaliojimus ir Šiaulių universiteto Tarptautinių komandiruočių fondo valdybos 2014 m. kovo 3 d. nutarimą Nr. 14-2 „Dėl lėšų skyrimo“, Kontrolierius prof. B. Maskuliūno ir prof. D. Maskuliūnienės komandiruočių į Meksiką finansavimo tikslingumo ir pagrįstumo nevertino.

2014 m. lapkričio 10 d. raštuose prof. B. Maskuliūnas ir prof. Dž. Maskuliūnienė Kontrolieriui paaiškino, kad jie IBBY kongreso organizatoriams pateikė du pranešimus: „Children’s

Writer's Dilemma: between a Commitment to Aesthetics (Art) and Society (Readers' Community)“ ir „Inclusion in Lithuanian children's and young adult literature: case study“. Abiejų pranešimų bendraautorai nurodyti Dž. Maskuliūnienė ir B. Maskuliūnas. Dž. Maskuliūnienė minėtame rašte taip pat nurodė, kad „su bendraautoriumi profesoriumi dr. Broniumi Maskuliūnu parengti du pranešimai, kurių temos tam tikra prasme susijusios. <...> Ir vieną, ir kitą tekstą rengiant dirbta abiejų autorių, tad buvo priimtas logiškas ir teisingas sprendimas būti abiejų pranešimų bendraautoriais <...>“. Prof. B. Maskuliūnas savo rašte Kontrolieriui taip pat pažymi, kad pranešimus kongresui rengė kartu su Dž. Maskuliūniene.

Minėtuose raštuose Kontrolieriui prof. B. Maskuliūnas ir prof. Dž. Maskuliūnienė nurodė, kad 2014 m. rugpjūčio mėnesį kongreso organizatoriai jiems atsiuntė renginio programą („Parallel Sessions“), kurioje buvo įrašytas tik vienas pranešimas – „Children's Writer's Dilemma: between a Commitment to Aesthetics (Art) and Society (Readers' Community)“¹. Prof. Dž. Maskuliūnienė rašte konstatavo, kad „šito jau nebegalėjome pakeisti. Tačiau ši problema išsprendė nuvykus į kongresą. Nors programa liko nepakeista, svarbiausia, kad mes turėjome galimybę perskaityti ir antrąjį pranešimą, nes mūsų paralelinėje sekcijoje Nr. 6 nedalyvavo pranešėja iš JAV Pamela Scheinman“. IBBY Lietuvos skyriaus valdybos narė R. Kiškūnaitė rašte „Informacija apie IBBY kongresą, vykusį 2014 metų rugsėjo mėnesį Meksikoje“ pažymėjo, kad „į programą per apsirikimą nebuvo įtrauktas antrasis lietuvių mokslininkų pranešimas, bet į kongresą neatvykus šio paralelinio posėdžio numatytajai pranešėjai amerikietei Pamelai Scheinman, pakako laiko perskaityti ir antrąjį pranešimą“.

Tarnybai nebuvo pateikta duomenų apie tai, ar prof. B. Maskuliūnas ir prof. Dž. Maskuliūnienė iki išvykimo į kongresą kreipėsi į jo organizatorius siekdami išsiaiškinti, kodėl į renginio programą buvo įrašytas tik vienas pranešimas. Į Kontrolieriaus raštus, adresuotus 34 IBBY kongreso organizatoriams ir vienai iš pirmininkų Christinai Vargas, prašant paaiškinti, kodėl į renginio programą buvo įrašytas tik vienas pranešimas ir ar pranešimų autoriai kreipėsi į organizatorius prašydami pakoreguoti renginio programą, nebuvo atsakyta.

Pažymėtina, kad Tarptautinių komandiruočių fondo valdybos pirmininkė, Šiaulių universiteto Mokslo ir meno tarnybos direktorė doc. dr. Daiva Korsakienė Kontrolieriaus tarnybai 2015 m. kovo 20 d. elektroniniu laišku patvirtino, kad prof. B. Maskuliūnas ir prof. Dž. Maskuliūnienė, 2014 m. rugpjūčio mėnesį gavę kongreso programą, kurioje buvo numatytas skaityti tik vienas pranešimas (prof. Dž. Maskuliūnienės), iki išvykimo į komandiruotes nesikreipė į Šiaulių universiteto Tarptautinių komandiruočių fondo valdybą, skyrusią lėšas jų tarnybinėms komandiruotėms, ir neinformavo apie pasikeitusias komandiruočių aplinkybes.

Tarptautinių komandiruočių fondo nuostatų 12 punkte nurodyta, kad „grįžus iš komandiruotės, per 5 darbo dienas Valdybai turi būti pateikiama tarptautinės komandiruotės dalykinės ataskaitos kopija“. Po kongreso, 2014 m. rugsėjo 23 d. prof. Dž. Maskuliūnienė ir prof. B. Maskuliūnas pateikė Tarptautinės komandiruotės dalykines ataskaitas (toliau – ataskaitos). Prof. Dž. Maskuliūnienės ataskaitą patvirtino R. Toleikienė, prof. B. Maskuliūno – laikinasis rektorius D. Jurgaitis. Prof. Dž. Maskuliūnienė savo ataskaitoje nurodė: „Kongrese perskaičiau pranešimą apie didaktinių ir estetinių vaikų literatūros strategijų sampyną, kur nagrinėjau lietuvių ir užsienio vaikų literatūros pavyzdžius, akcentavau šiuolaikinės lietuvių vaikų literatūros naujojo didaktizmo formas“. Prof. B. Maskuliūnas ataskaitoje nurodė: „Kongrese kalbėjau apie vaikų raštingumo problematiką XIX amžiaus lietuvių ir pasaulio vaikų literatūroje bei apie rašto ir kultūros temą

¹ Prieiga per internetą: <http://www.ibbycongress2014.org/en/program/parallel-sessions.html> (paskutinį kartą žiūrėta 2015-03-16)

šiuolaikinėje lietuvių ir užsienio autorių kūryboje, dalyvavau vykusiose diskusijose, klausiausi įvairių šalių mokslininkų skaitytų pranešimų“.

Minėtame 2014 m. lapkričio 10 d. rašte Kontrolieriui prof. B. Maskuliūnas nurodė, kad „kongrese nagrinėtos literatūros, kultūros, rašto, raštingumo, visuomenės alfabetizavimo ir švietimo problemos, kurios yra glaudžiai susijusios su mano tyrinėjimais ir moksliniu domėjimusi. Apie tai ir kalbėjome dviejuose pranešimuose, kuriuose su bendraautore Džiuljeta Maskuliūniene akcentavome rašto ir vaiko, kaip skaitytojo, ugdymo svarbą, rašto ir skaitytojų bendruomenės neatsiejamą ryšį.“

Atsižvelgdamas į duomenų trūkumą, Kontrolierius nevertino prof. B. Maskuliūno pranešimo skaitymo kongrese aplinkybių.

Atsižvelgiant į tai, kad prof. B. Maskuliūnas ir prof. Dž. Maskuliūnienė, gavę informaciją apie 34-ojo IBBY kongreso programoje įrašytą vieną pranešimą, iki išvykimo į komandiruotes į Meksiką nesiėmė veiksmų, kuriais būtų atskleista tiesa apie kongreso organizacinius pakeitimus ir persvarstytas komandiruočių į Meksiką finansavimas, konstatuotina, kad prof. B. Maskuliūno ir prof. Dž. Maskuliūnienės elgesys prieštarauja Šiaulių universiteto darbuotojų ir studentų etikos kodekso 2.1.5 papunkčiui, kuriame nustatyta, kad dėstytojas ir darbuotojas įsipareigoja „Netoleruoti atvejų, kurie gali būti susiję su <...> nesąžiningumu <...>“.

Kontrolierius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 18 straipsnio 12 dalies 1 ir 8 punktais,

n u s p r e n d ė:

1. Informuoti Šiaulių universitetą ir Švietimo ir mokslo ministeriją apie Kontrolieriaus sprendimą.

2. Viešinti nustatytus akademinės etikos ir procedūrų pažeidimo atvejus, t. y. informuoti apie Kontrolieriaus sprendimą Bronių Maskuliūną ir Džiuljetą Maskuliūniene.

Kontrolieriaus sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius

Vigilijus Sadauskas